

# Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΓ' - φύλ. 24 \* ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 11 ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1915 \* ΑΡΙΘΜΟΣ 569

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ  
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ  
ΨΥΧΑΡΗΣ

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΛΚΑΙΟΣ Ήλδα Βάγγελ.  
ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ Πρόλογος στη ζωή.  
ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ Ἀθηνιώτικες γραφές.  
ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ Ἡ ἀγάπη μου.  
Ο ΝΟΥΜΑΣ Τὸ μεγάλο παιδί.  
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ Καὶ ὁμως θριαμβευτής!  
EDGARD ROE Τὸ καρδιοχτύπι.  
Μ. ΡΟΔΑΣ Γρηγόρης Βασιλάς.  
ΣΑΙΞΠΗΡ Ὁ Ὁθέλλος (συνέχεια).  
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Στιγμές.  
ΤΑΓΓΟΡ. Ὁ ποιητής.  
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.

## ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΗΣ (\*)

Ἄν ὑπάρχη, στὶς ἡμέρες μας, ἄνθρωπος ποὺ θὰ μπο-  
ρούσαμε, χωρὶς ὑπερβολή, θ ρ ι α μ β ε υ τ ῆ νὰ τὸν  
ὀνομάσουμε καὶ τροπαιοφόρο τῆς Τέχνης ἔπου τὸ  
θαυματουργό του ραβδί ἀκκούμπησεν, εἶναι αὐτός, ὁ  
«Ἰταλὸς ποιητής». Θριαμβευτὴς ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς, κα-  
θὼς μπῆκε στὴν ἰταλικὴ τὴ γλώσσα καὶ τὴν ποίησιν  
ἀπὸ μαθητεῦδι δεκαπέντε χρόνων, μὲ τὸ τύπωμα τῶν  
πρώτων του στίχων, κ' ἔκαμε τὴν ποιητὴ καὶ τὸν μὲ  
ἀξίωμα κριτικὸ Chiarini, τὸ φίλο, τὸν ὁμοῖδεάτη καὶ  
καὶ τὸν κριτικὸ τοῦ μεγάλου Καρδούστη, νὰ τοῦ πλέξῃ  
στεφάνι ἐγκωμίων καὶ προφητικὰ νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν  
ἀνατολὴ τοῦ λαμπροῦ ἀστερισμοῦ. Θριαμβευτὴς ἴσα μὲ  
τὴν ὥρα ποὺ ἕνας ἄλλος μέγας καὶ σοφὸς ποιητὴς,  
ὁ Πάσκολης, ὁμότιμος τοῦ Καρδούστη καὶ διάδοχός του  
στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Μπολῶνίας — ποιητὴς τόσο ἡ-  
συχος καὶ τόσο ἀποσυρμένος ἀπὸ τὸ θόρυβον, ὅσο

(1) Τὸ ἄρθρον τοῦτο γράφτηκε ἀπὸ τὴν ἀφορμὴ τοῦ κ.  
Μαλακίση ποὺ «Ξεφυλλίζοντες τὰ χαρτιά του» στὸν περα-  
σμένο «Νουμὰ» μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴ νὰ ἀφῇ τὸ ὄνομά  
μου, ὅσο κι ἂν τὸ ἀνᾶφερε γιὰ νὰ δεῖξῃ πῶς δὲν καλοῦμαι  
τί μοῦ γίνεται, τοῦλάχιστον ὅταν ἐγγίζω μὲ τοὺς λόγους  
μου πράγματα ποὺ εἶναι σὲ θέσιν καὶ σὲ τρόπο νὰ τὰ γνω-  
ρίξῃ αὐτὸς καλύτερά μου, καθὼς ἔμεινε μὲ τὰ λόγια μου  
γιὰ τὸ Δανούντιο. Τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν εἶταν καὶ ἀπαραι-  
τητὸ νὰ γραφῇ σὲ καιρὸ ποὺ τὸ κοιταμ' ἄλλων ζητημάτων  
π ρ ο ῖ ε ι, καθὼς λέμε οἱ λογιώτατοι. Ὅμως ἃ θεω-  
ρηθῇ συμπλήρωμα ἐνὸς ἄλλου μου ἁρθρου «Ἡ Νεκρὴ  
Ποιητικὴ» βαλμένου στὸ περιοδικὸ «Παναθήναια» τοῦ 1913.

ἀνῆσυχος καὶ πολὺκροτος ὁ Δανούντιος, — ἀναγνώ-  
ρισε, μιλώντας κάπου, ὁ Πάσκολης, πῶς τίποτε σὰ  
χαμένα δὲν ὑποσχέθηκε ὁ δυνατὸς αὐτὸς ἐργάτης ποὺ  
λέγεται Δανούντιος, καὶ πῶς καὶ ἡ Τέχνη καὶ ὁ κό-  
σμος γύρω του ψεγάδια δὲν τοῦ βρίσκουν τοῦ ποιητῆ  
Δανούντιου». Κι ὅταν ἄρχισε πιά ἡ φήμη του νὰ τα-  
ξιθεύῃ ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ τόπου του καὶ νὰ χύ-  
νεται στὸν κόσμον, θριαμβευτὴς πάτισε καὶ τὰ γαλλικὰ  
χώρατα, μάλιστα ἐπίσημα, ὅσο ἀπὸ τὴν καθιέρωσιν  
ποῦ τοῦ ἔκαμε στὴ «Revue des deux Mondes», κριτι-  
κὸς βαρυσήμαντος ὁ Μελχιὲρ Λὲ Βογγέ ὁ συγγρα-  
φῆας τοῦ ἀριστουργηματικοῦ βιβλίου γιὰ τὸ «Ρωσικὸ  
μουθιστόρημα. Καὶ ἡ μελέτη τοῦ Βογγέ, γιὰ τὴν ἰτα-  
λική, καθὼς τὴ χαρακτηρίζει, Ἀναγέννηση, ποὺ παίρ-  
νει σάρκα στὸ ἔργο τοῦ Δανούντιου, ἀνάλογη αἰσθη-  
ση προξένησε μὲ τὴν ἀποκάλυψή του γιὰ τοὺς μεγα-  
νότους ρώτους, τοὺς Τολστόηδες καὶ Δοστογιέφσκας.

Τέλος, θριαμβευτὴς μὲ τὸ «Μαρτύριο τοῦ Ἀγίου  
Σεδαστιανοῦ». (Ὅστερα δὲν ξέρω ἀπὸ τί λογῆς ἀγῶ-  
νες, περιπέτειες, λυτρωμοὺς, νίκες, σὰν ἐξόριστος ἀπὸ  
τὴν πατρίδα του, ἐκεῖνος ποὺ σὲ λίγο θὰ γύριζε, τρι-  
κυμιστὸς Ριένζης κοσμοδραμαστής, μὰ σὰν κ' ἐνὸς θρό-  
νου μαζὶ στόλισμα καὶ στήριγμα). Θριαμβευτὴς στὸ  
γαλλικὸ θέατρο, κι ἀκόμα πλεονεκτοῦν στὴ γαλλικὴ  
γλώσσα. Μὲ τὸ δυσκολομέτρητο στὴ σύλληψιν καὶ  
γοητευτικὸν στὴν ἐκτέλεσιν ἱερόδραμα. Μέσα σ' αὐτὸ  
ἡ πολὺγνώστρα σοφία ὑπακούει στὴ δούλεψιν μιᾶς τε-  
τράπλευρης συνθετικῆς φαντασίας, καὶ ἡ γαλλικὴ  
γλώσσα, ἡ μολαταβτα στὴ ροὴ τῶν αἰῶνων πλούσια  
καὶ ὑποδειγματικὰ δουλεμένη ἀπὸ πεζογράφους καὶ  
ποιητὴς ἀπαράμιλλους, φαίνεται σὰ ν' ἀναδρύξῃ κι  
ἄλλες χάρες καὶ σὰ νὰ ντύνεται πρωτόφαντες ὁμορ-  
φίες. Κι ὁ θρίαμβος ὑπάρχει καὶ δὲν ἀλλάζει, ἀδιάφο-  
ρο ἂν τὸ ἔργο παραστάθῃ μιὰ φορὰ ἢ χίλιες. Καὶ  
εἶναι τὸ κατόρθωμα ἐκεῖνου, ἀξίου γιὰ νὰ τὸν τοποθε-  
τήσῃ ὁ Βιχτώρ Οὐγκώ, στὸ Πάνθεον ποὺ ἔβγαλε τοὺς  
«Μάγους» του.

Δὲν ἔχω σκοπὸ ἐδῶ πέρα νὰ ἐπιχειρήσω, ὑπερ' ἀπὸ  
πόσους! οὔτε ποὺ εἶμαι καὶ ὁ κατάλληλος, ἐξεταστικὴ  
ἀνάλυσιν τοῦ πολυμερέςτατου, μὲ ἄλῃ τὴν ἐνότητά  
του, δανουντσιακοῦ ἔργου. Μὰ ἡ ἀφέλεια εἶναι πολὺ  
περίεργη, νὰ σημειώνουμε τὴν ἀντιφιλολογικὴ, τὴν  
ἐμπορικὴ λέξιν ἀ π ο τ υ χ ῖ α, χωρὶς καμμίαν ἄλλην ἐξή-  
γησιν, νὰ μιλοῦμε χαριτολογώντας γιὰ «περίματα σὰ  
μαλακά», νὰ ξεχνοῦμε πῶς εἶναι καὶ κάποιες ἀποτυ-  
χίαι ἀκόμα ποὺ μπορεῖ νὰ τιμίσουν, νὰ δοξάσουν καὶ  
νὰ ἀνεβάσουν νὰ ὀνομάζουμε «μερικὸς ἐπαίνους» τὸ  
λόγον ποὺ ἔγινε γιὰ τὸ ἔργο, καὶ νὰ τοὺς χαρακτηρί-  
ζουμ' εὐσημα καὶ κομπλιμέντα, ἔτσι «ἀπὸ γαλατικὴν